

GMINA LUBLINIEC
UL. PADEREWSKIEGO 5
42 – 700 LUBLINIEC

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY LUBLINIEC
ZA 2019 ROK

Lubliniec, listopad 2020 rok

Sporządził:	Marta Widera Naczelnik Wydziału Komunalnego	
Sprawdził:	Józef Korpak Sekretarz Miasta Lublińca	
Zatwierdził:	Edward Maniura Burmistrz Miasta Lublińca	

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	2
2. System gospodarowania odpadami komunalnymi.....	2
2.1. Liczba nieruchomości objętych systemem.....	4
2.2. Liczba mieszkańców.....	5
2.3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.....	6
3. Nadzór nad nieczystościami ciekłymi i odpadami komunalnymi poza systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.....	7
4. Odpady komunalne zebrane na terenie Gminy.....	7
4.1. Ilość odpadów zebranych na terenie Gminy.....	7
4.2. Dzikie wysypiska.....	8
4.3. Ilość odpadów zebranych w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.....	8
4.4. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.....	9
4.5. Stan gospodarki odpadami komunalnymi na przestrzeni lat 2012 – 2019	9
5. Wskaźniki osiągnięte przez Gminę.....	13
5.1. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.....	13
5.2. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.....	13
5.3. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.....	14
6. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.....	14
7. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	16
8. Podsumowanie.....	16

1. Wprowadzenie

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Lubliniec za 2019 rok została sporządzona w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Podstawą prawną opracowania analizy jest art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439). Z kolei zgodnie z art. 9tb ust. 1 tej ustawy, analizę należy sporządzić na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Lublińca określa Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lubliniec, przyjęty uchwałą nr 186/XVIII/2016 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 28 stycznia 2016 roku. Selektywne zbieranie i odbieranie z nieruchomości odpadów komunalnych ustalone zostało z podziałem na następujące frakcje:

- 1) worek / pojemnik niebieski – z przeznaczeniem na papier,
- 2) worek / pojemnik żółty – z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metal,
- 3) worek / pojemnik zielony – z przeznaczeniem na szkło,
- 4) worek / pojemnik brązowy – z przeznaczeniem na odpady ulegające biodegradacji.

Powyższe zasady segregacji odpadów są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 roku w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.

Ponadto, należy również selektywnie zbierać wytworzone na terenie nieruchomości:

- 1) przeterminowane leki i chemikalia,
- 2) zużyte baterie i akumulatory,
- 3) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 4) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 5) odpady budowlane i rozbiórkowe,
- 6) zużyte opony.

Na terenie Gminy Lubliniec system gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonuje od 1 lipca 2013 roku. Systemem tym objęte są tylko nieruchomości zamieszkałe. Właściciele pozostałych nieruchomości – niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, obowiązani są posiadać umowę na odbiór tych odpadów z firmą wywozową.

W niniejszej analizie w sposób szczegółowy został zobrazowany stan gospodarki odpadami komunalnymi w 2019 roku. Dokonano również porównań analizowanego stanu do lat poprzednich.

2. System gospodarowania odpadami komunalnymi

Od 1 lipca 2013 roku na terenie Gminy Lubliniec funkcjonuje system gospodarowania odpadami komunalnymi. Systemem objęte są tylko nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Oznacza to, iż właściciele tych nieruchomości mają obowiązek ponoszenia na rzecz

Gminy opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W zamian za uiszczoną opłatę, Gmina organizuje odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów pochodzących z gospodarstw domowych. Usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w 2019 roku świadczyły następujące firmy:

- 1) od 1 stycznia do 30 czerwca 2019 roku – Wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków Wiesław Strach z siedzibą w Częstochowie oraz Zakład Oczyszczania Miasta Zbigniew Strach z siedzibą w Konopiskach,
- 2) od 1 lipca do 31 grudnia 2019 roku – PZOM Strach Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Konopiskach.

W I półroczu 2019 roku Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) mieścił się w Lublińcu przy ul. Oleskiej 20 i zorganizowany został w ramach umowy na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących od mieszkańców. Z kolei w II połowie roku punkt ten został utworzony w Lublińcu przy ul. Przemysłowej 5 i prowadzony jest przez firmę FCC Lubliniec Sp. z o.o. z siedzibą w Lublińcu.

System gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 roku regulowały następujące uchwały:

- 1) uchwała nr 238/XX/2012 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 2) uchwała nr 79/VII/2015 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych,
- 3) uchwała nr 187/XVIII/2016 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta Lubliniec i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 4) uchwała nr 45/IV/2019 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta Lubliniec i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 5) uchwała nr 393/XXXVIII/2017 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 6) uchwała nr 46/IV/2019 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 7) uchwała nr 80/VII/2015 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi naliczana jest w zależności od liczby osób faktycznie zamieszkujących nieruchomość. W okresie od stycznia do lutego 2019 roku miesięczna stawka za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 9,50 zł od osoby w przypadku prowadzenia segregacji odpadów, natomiast przy braku segregacji odpadów 19,00 zł od osoby. Od marca 2019 roku stawki te zostały ustalone w nowej wysokości, odpowiednio 16,00 zł i 32,00 zł.

Podstawą ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składana przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych bądź wydana decyzja określająca wysokość tej opłaty. Opłatę uiszcza się raz na kwartał z dołu w łącznej wysokości za trzy miesiące kalendarzowe, w terminie do 20 dnia po upływie kwartału, w którym powstało zobowiązanie do uiszczenia opłaty.

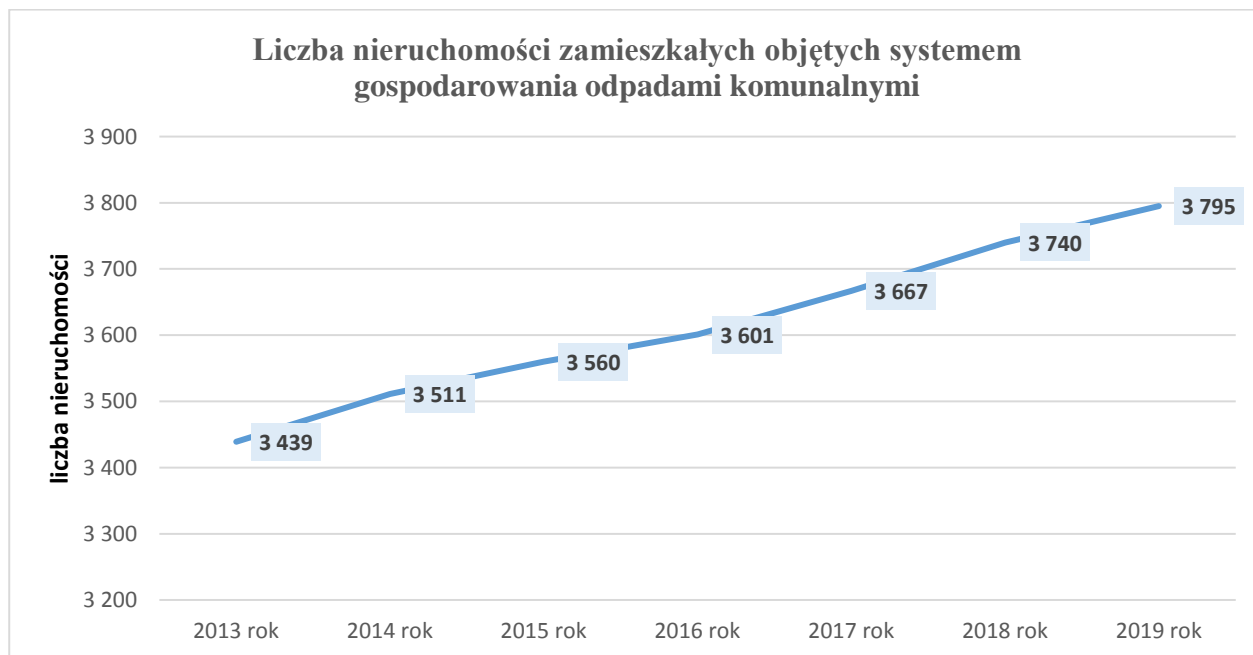
W zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę, gmina zapewnia odbiór

odpadów komunalnych z nieruchomości jednorodzinnych co dwa tygodnie, za wyjątkiem odpadów z papieru i szkła, które od 1 lipca 2019 roku odbierane są co miesiąc. W przypadku nieruchomości wielorodzinnych zmieszane odpady komunalne i bioodpady odbierane są raz bądź dwa razy w tygodniu, w zależności od wielkości zabudowy, a pozostałe odpady segregowane raz w tygodniu, za wyjątkiem odpadów ze szkła, które od 1 lipca 2019 roku odbierane są jeden raz na dwa tygodnie. Ponadto, dwa razy w roku prowadzona jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych sprzed nieruchomości. Organizowane są również dodatkowe zbiórki elektroodpadów: mobilne bądź z punktów gromadzenia odpadów zlokalizowanych na terenie zabudowy wielorodzinnej. Pozostałe odpady powstające w gospodarstwach domowych mieszkańcy są obowiązani dostarczać do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, gdzie te odpady są przyjmowane bezpłatnie.

2.1. Liczba nieruchomości objętych systemem

Według stanu na koniec 2019 roku, na terenie Lublińca systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objętych było 3567 nieruchomości jednorodzinnych oraz 228 nieruchomości wielorodzinnych. W stosunku do ogółu, nieruchomości jednorodzinne stanowią 94 %, natomiast wielorodzinne 6%.

rodzaj nieruchomości	2019 rok	
	liczba nieruchomości	% udział
jednorodzinne	3 567	94%
wielorodzinne	228	6%
RAZEM	3 795	100%

Powyższy wykres przedstawia liczbę nieruchomości zamieszkałych, objętych systemem

gospodarowania odpadami komunalnymi począwszy od 2013 roku. W ostatnich latach w Lublińcu obserwuje się rozwój zabudowy jednorodzinnej, co ma swoje odzwierciedlenie w stopniowym wzroście liczby nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

2.2. Liczba mieszkańców

Według stanu na 31 grudnia 2019 roku, na terenie Lublińca było zameldowanych 23 479 mieszkańców. Liczba osób faktycznie zamieszkujących, czyli zgłoszonych przez właścicieli nieruchomości w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz na podstawie wydanych decyzji, wyniosła 20 244 osoby.

	zameldowanych	zadeklarowanych	różnica	
liczba osób stan na 31.12.2019 r.	23 479	20 244	3 235	13,8%

Liczbę osób z podziałem na rodzaj zabudowy przedstawia poniższa tabela.

rodzaj zabudowy	2019 rok	
	liczba osób	procentowy udział
jednorodzinna	11 356	56%
wielorodzinna	8 888	44%
RAZEM	20 244	100%

Według danych z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w 2019 roku w zabudowie jednorodzinnej zamieszkiwało 56% mieszkańców, natomiast w budynkach wielorodzinnych 44%. Biorąc pod uwagę liczbę osób zamieszkujących w budynkach jednorodzinnych oraz liczbę nieruchomości jednorodzinnych, średnio w budynkach jednorodzinnych zamieszkują gospodarstwa trzyosobowe.

Na koniec 2019 roku było 3 893 właścicieli nieruchomości zobowiązanych do uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, z czego 3,1% zadeklarowało brak prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W porównaniu do poprzednich lat, nastąpił znaczący spadek liczby mieszkańców, którzy nie segregują odpadów. Z danych podanych w poniższej tabeli można wywnioskować, iż tylko małe gospodarstwa domowe nie zbierają odpadów w sposób selektywny. W stosunku do całkowitej liczby osób mieszkających w Lublińcu, jest to nieco ponad 1% mieszkańców. Z kolei porównując liczbę właścicieli nieruchomości do poprzednich lat, zauważyć można stopniowe zwiększanie się liczby właścicieli nieruchomości, co jest skutkiem wspomnianego wcześniej zwiększenia się liczby nieruchomości jednorodzinnych.

rok	Całkowita liczba właścicieli nieruchomości	Liczba właścicieli nieruchomości niesegregujących	% udział	Całkowita liczba mieszkańców	Liczba mieszkańców niesegregujących	% udział
2013	3 506	216	6,2%	20 772	594	2,9%
2014	3 585	217	6,1%	20 742	532	2,6%
2015	3 645	209	5,7%	20 508	545	2,7%
2016	3 689	200	5,4%	20 476	529	2,6%
2017	3 768	182	4,8%	20 435	495	2,4%

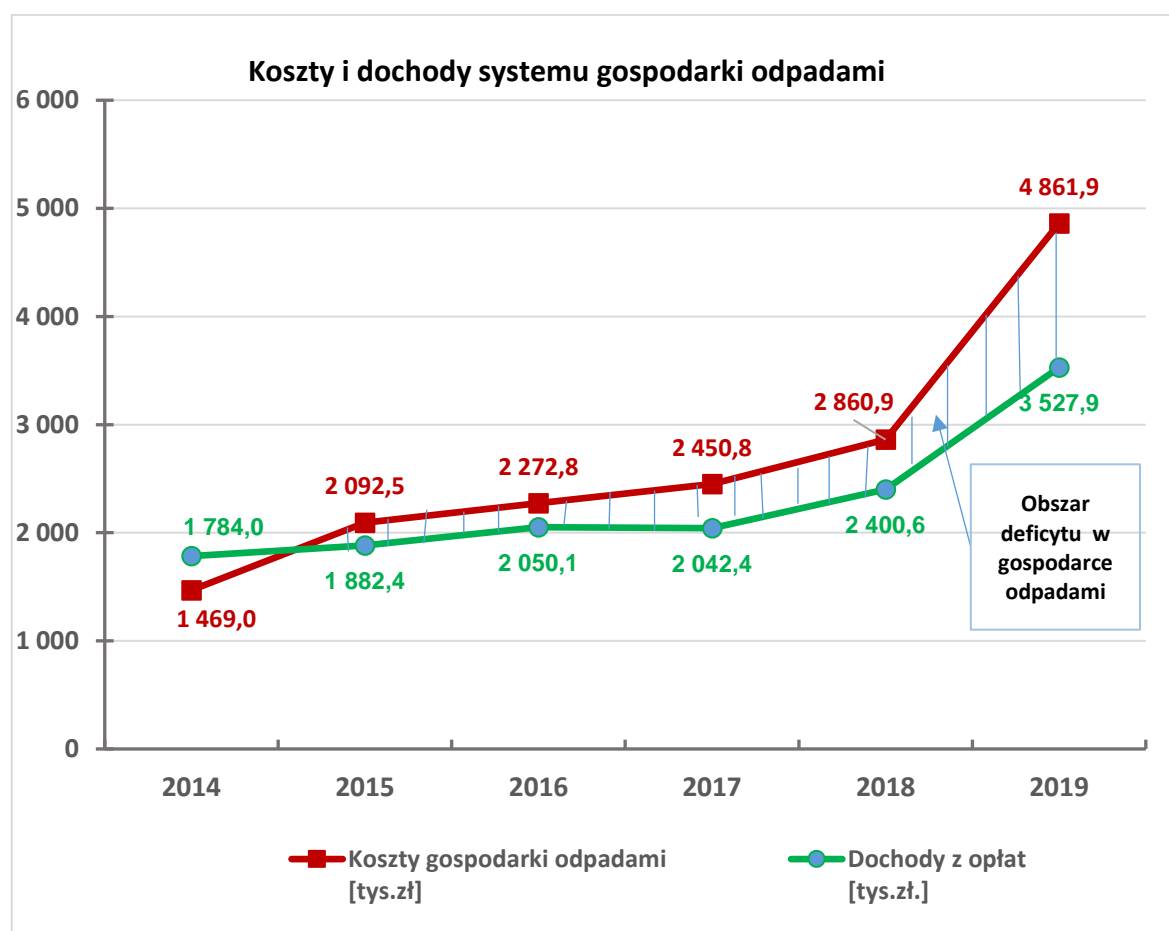
2018	3 837	169	4,4%	20 587	446	2,2%
2019	3 893	119	3,1%	20 244	283	1,4%

2.3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

W 2019 roku Gmina Lubliniec poniosła koszty w wysokości 4 861 927,02 zł na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, natomiast dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 3 527 904,89 zł, co daje deficyt w wysokości 1 334 022,13 zł.

Jak obrazuje powyższy wykres, od 2015 roku system gospodarowania odpadami komunalnymi nie bilansuje się, co oznacza, iż wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie pokrywają w całości kosztów związanych z funkcjonowaniem systemu.

3. Nadzór nad nieczystościami ciekłymi i odpadami komunalnymi poza systemem gospodarowania odpadami komunalnymi

Właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Lubliniec (właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne), są obowiązani do posiadania umowy na powyższe usługi oraz dowodów uiszczania opłat za te usługi.

Jednym z obowiązkowych zadań gmin jest nadzór nad tymi umowami. Gmina Lubliniec prowadzi okresowo kontrole ww. właścicieli nieruchomości, a także bieżące kontrole w przypadku wątpliwości.

W analizowanym okresie Gmina Lubliniec nie wydała decyzji ustalających obowiązek uiszczania opłat za odbieranie odpadów komunalnych lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych.

4. Odpady komunalne zebrane na terenie Gminy

Na podstawie danych wykazanych w sprawozdaniach podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, prowadzących punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz zbierających surowce wtórne, przedstawiono dane dotyczące ilości odpadów zebranych na terenie Lublińca, z wyszczególnieniem odpadów zebranych od mieszkańców.

4.1. Ilość odpadów zebranych na terenie Gminy

Na terenie Lublińca w 2019 roku zostało zebranych 9 809,1 ton [Mg] odpadów komunalnych. Są to odpady odebrane z nieruchomości zamieszkałych oraz z niezamieszkałych, przyjęte w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, a także przyjęte przez punkty skupu działające na terenie Lublińca. Ilości odpadów z podziałem na poszczególne frakcje odpadów, zawiera poniższa tabela.

rodzaj odpadu	masa zebrana [Mg]	procentowy udział w masie całkowitej
zmieszane odpady komunalne	5919,1	60,3%
tworzywa sztuczne	752,6	7,7%
szkło	420,2	4,3%
papier i tektura	663,6	6,8%
odpady ulegające biodegradacji	879,7	9,0%
zmieszane odpady opakowaniowe	199,3	2,0%
odpady wielkogabarytowe	329,9	3,4%
odpady remontowo – budowlane	542,2	5,5%
elektroodpady	18,2	0,2%
przeterminowane leki	1,2	0,0%
zużyte opony	5,4	0,1%
metal	76,7	0,8%
odpady niebezpieczne	1,0	0,0%
RAZEM	9809,1	100,0%

Zdecydowanie najwięcej zebrano zmieszanych odpadów komunalnych. Stanowią one aż 60% wszystkich zebranych odpadów na terenie miasta w 2019 roku.

4.2. Dzikie wysypiska

W 2019 roku na terenie Lublińca zlikwidowano 7 tzw. dzikich wysypisk. W ramach akcji zebrano 43,0 tony odpadów. W poniższej tabeli zawarto zestawienie miejsc nielegalnego składowania odpadów od 2012 roku.

rok	liczba dzikich wysypisk [szt.]	masa odpadów [Mg]
2012	26	70,0
2013	18	103,4
2014	23	67,0
2015	11	74,0
2016	6	50,0
2017	9	49,5
2018	9	88,0
2019	7	43,0

4.3. Ilość odpadów zebranych w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Poniższa tabela przedstawia strukturę odpadów powstających w gospodarstwach domowych, czyli odebranych z nieruchomości zamieszkałych oraz przyjętych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

rodzaj odpadu	masa zebrana [Mg]	procentowy udział w masie całkowitej
zmieszane odpady komunalne	4457,6	64,0%
tworzywa sztuczne	563,4	8,1%
szkło	384,4	5,5%
papier i tektura	129,7	1,9%
odpady ulegające biodegradacji	872,6	12,5%
zmieszane odpady opakowaniowe	8,1	0,1%
odpady wielkogabarytowe	295,2	4,2%
odpady remontowo – budowlane	184,4	2,6%
elektroodpady	16,5	0,2%
przeterminowane leki	1,2	0,0%
zużyte opony	5,4	0,1%
metal	49,7	0,7%
odpady niebezpieczne	1,0	0,0%
RAZEM	6969,2	100,0%

W 2019 roku od mieszkańców zebrano 6 969,2 Mg odpadów komunalnych. W porównaniu

do całkowitej masy odpadów zebranych w danym okresie z terenu gminy (9 809,1 Mg), stanowią one 71 %.

Biorąc pod uwagę liczbę osób objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (20 244 mieszkańców) można stwierdzić, że jeden mieszkaniec wytwarza ok. 344 kg odpadów rocznie.

4.4 Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

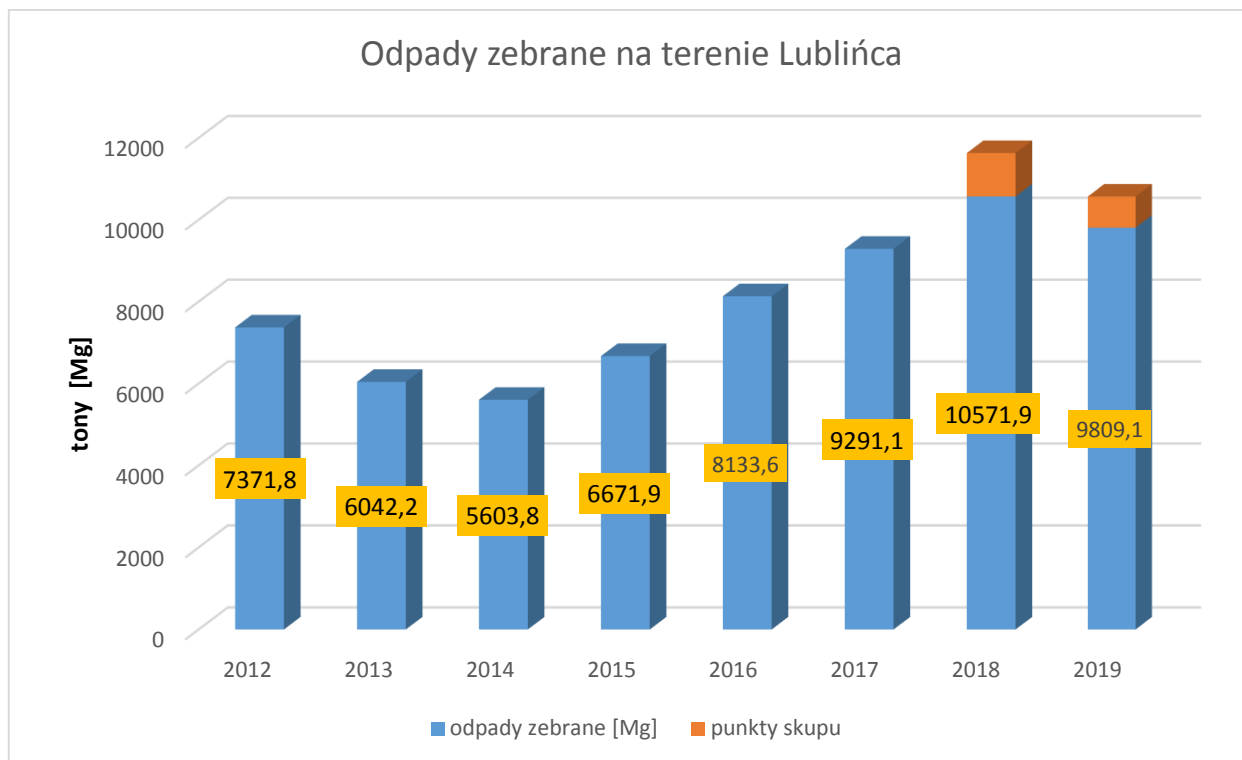
Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) wszyscy mieszkańcy Lublińca mogą bezpłatnie oddawać selektywnie zebrane odpady komunalne, pochodzące wyłącznie z nieruchomości zamieszkałych. Odpady zebrane w PSZOK przedstawia poniższa tabela.

rodzaj odpadu	masa zebrana [Mg]	procentowy udział w masie całkowitej
tworzywa sztuczne	13,2	2,5%
szkło	4,4	0,8%
papier i tektura	6,1	1,1%
odpady ulegające biodegradacji	148,8	27,8%
odpady wielkogabarytowe	153,6	28,7%
odpady remontowo – budowlane	184,4	34,5%
elektroodpady	16,5	3,1%
przeterminowane leki	0,9	0,2%
zużyte opony	5,4	1,0%
odpady niebezpieczne	1,0	0,2%
RAZEM	534,3	100,0%

Spośród odpadów zebranych od mieszkańców w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, odpady przyjęte w PSZOK w 2019 roku stanowią niecałe 8%. W przeliczeniu na 1 mieszkańca jest to 26 kg odpadów rocznie. Największy procent stanowią odpady remontowo - budowlane, mianowicie 34,5%. Jest to związane z faktem, że odpady pochodzące z remontów wykonywanych we własnym zakresie nie są odbierane sprzed nieruchomości, natomiast mieszkańcy mają obowiązek oddawać te odpady w PSZOK. Kolejno są to odpady wielkogabarytowe (28,7%) oraz odpady biodegradowalne (27,8%).

4.5 Stan gospodarki odpadami komunalnymi na przestrzeni lat 2012 – 2019

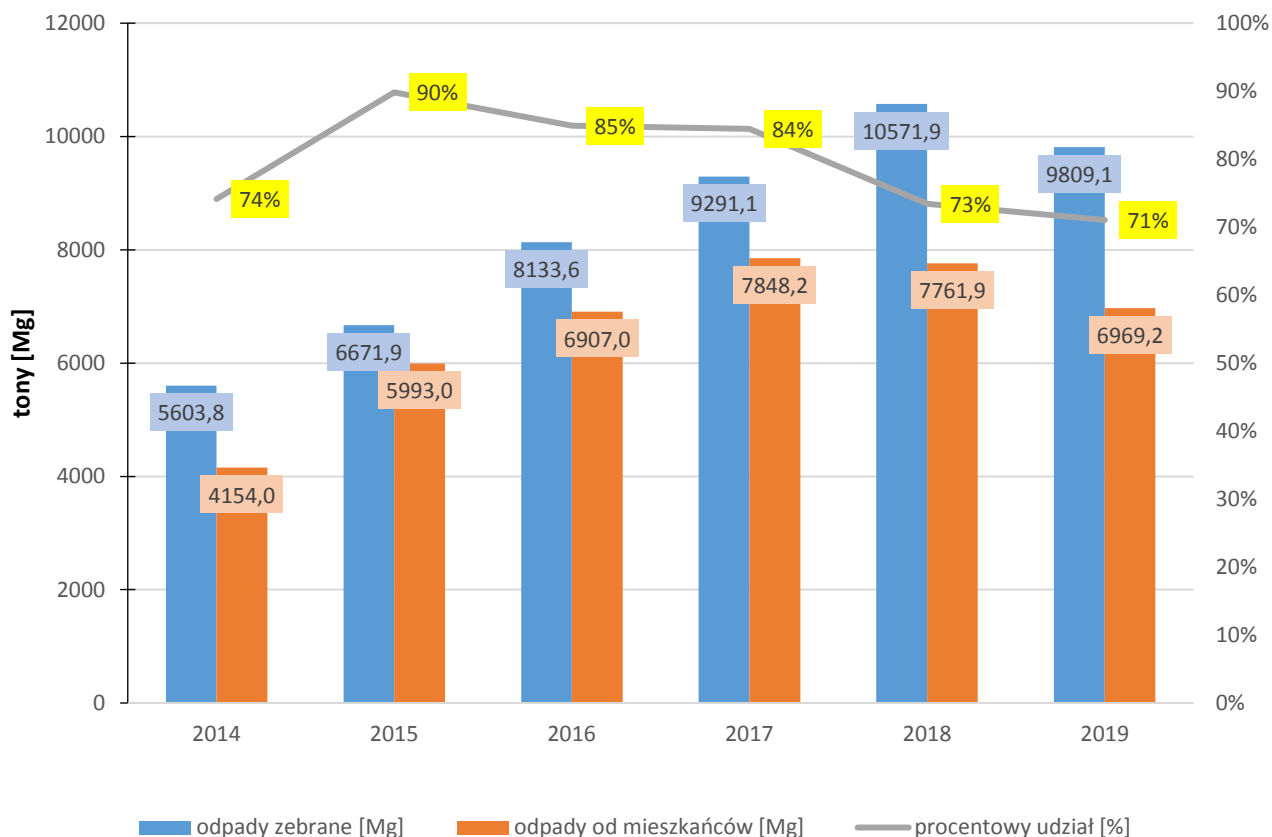
W związku z funkcjonowaniem od 1 lipca 2013 roku systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i wynikających z tego faktu zmian dotyczących zasad gospodarowania odpadami komunalnymi, porównana została masa odpadów zebranych w latach 2012 – 2019 na terenie Lublińca.

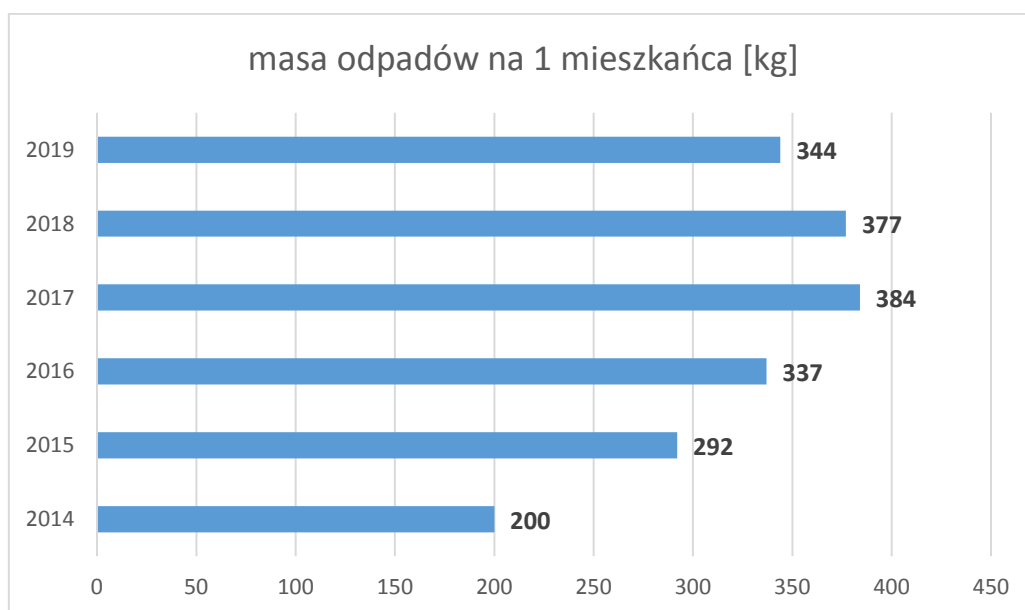
W początkowych okresach funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, tj. w 2013 i 2014 roku zauważa się spadek masy odpadów komunalnych zebranych na terenie Lublińca, natomiast począwszy od 2015 roku masa ta corocznie wzrasta aż do 2018 roku. W analizowanym roku nastąpił spadek masy odpadów komunalnych o ponad 7% w stosunku do roku 2018.

Na wykresie została wyróżniona masa odpadów komunalnych przyjęta przez punkty skupu w 2018 i 2019 roku. Na skutek zmian prawnych, podmioty zbierające odpady komunalne, stanowiące frakcje odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła obowiązane są od 2018 rok sporządzać roczne sprawozdania. Dlatego też masa ta jest wykazywana jako odpad komunalny zebrany na terenie gminy. W analizowanym roku nastąpił również spadek masy surowców wtórnych przyjętych przez punkty skupu. W 2018 roku punkty skupu zebrały tych odpadów w ilości 1059,3 tony, natomiast w 2019 roku już tylko 758,0 ton, co daje spadek o ponad 28%.

Na poniższym wykresie przedstawiono porównanie masy odpadów zebranych na terenie Lublińca, z wyszczególnieniem odpadów zebranych w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

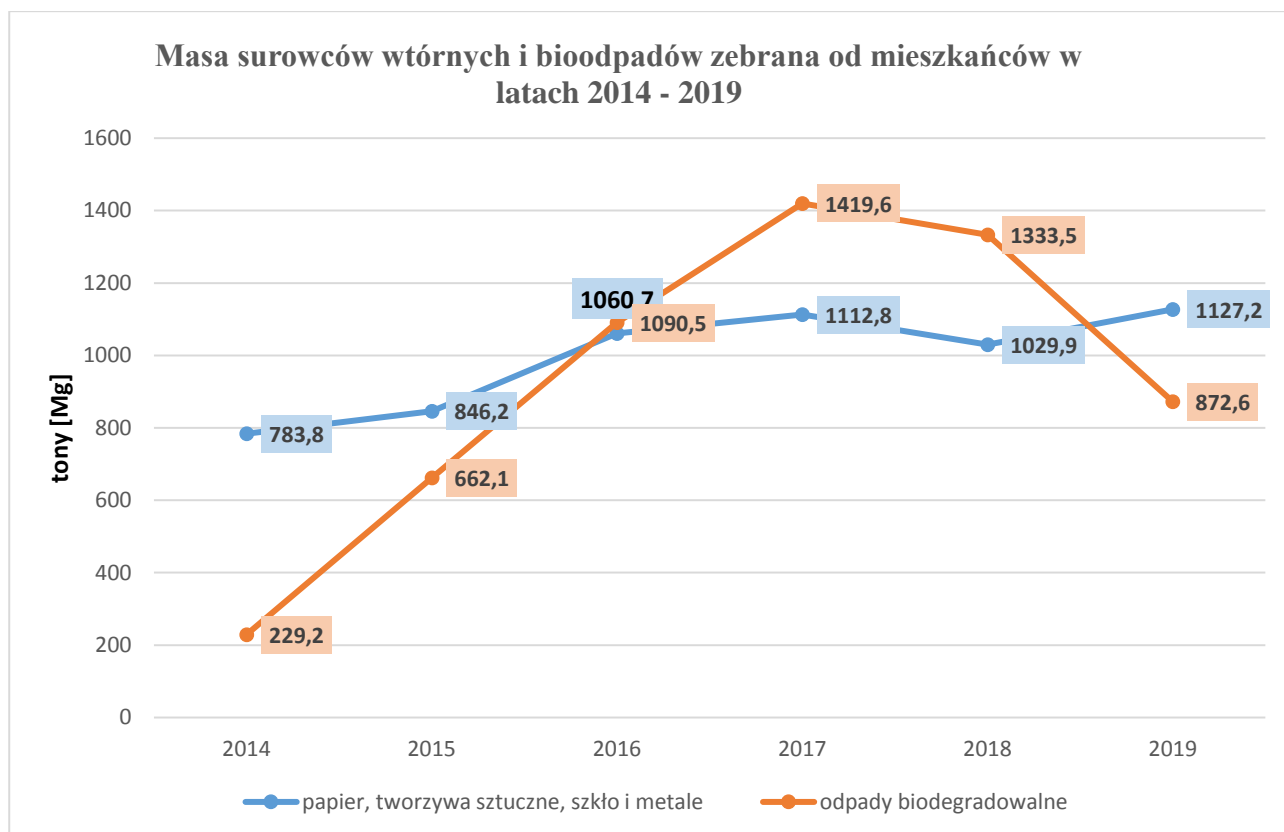

Jak już wspomniano wcześniej, 71% odpadów komunalnych zebranych na terenie Lublińca pochodzi od mieszkańców, dlatego też odpady zebrane od mieszkańców mają istotny wpływ na kształt struktury odpadów zebranych na terenie gminy. W analizowanym roku można zaobserwować 10% spadek masy odpadów zebranych od mieszkańców w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Powyższy wykres przedstawia masę odpadów komunalnych wytworzona przez 1 mieszkańca Lublińca na przestrzeni lat 2014 – 2019. W początkowych latach funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, zauważalny jest drastyczny wzrost tej masy. W roku bazowym na jednego mieszkańca przypadało 200 kg odpadów. W 2017 i 2018 roku nastąpił wzrost aż o 90% w stosunku do 2014 roku. W analizowanym roku 1 mieszkaniec oddał mniej odpadów w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, mianowicie **344 kg**.

Poniżej, na wykresie przedstawiono masę podstawowych segregowanych odpadów odbieranych sprzed nieruchomości i przyjmowanych w PSZOK, tj. papieru, tworzyw sztucznych, metali, szkła i odpadów biodegradowalnych, zebranych na terenie Lublińca w latach 2014 – 2019.

Do 2017 roku obserwuje się wzrost frakcji suchej, tj. papieru, tworzyw sztucznych, metali i szkła, zebranej od mieszkańców w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W 2018 roku nastąpił niewielki spadek masy tych odpadów, natomiast w analizowanym roku zebrano o ponad 9% więcej frakcji suchej w stosunku do roku wcześniejszego.

Z kolei analizując krzywą obrazującą masę odpadów biodegradowalnych zebranych w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, zauważalny jest drastyczny wzrost ilości tych odpadów aż do 2017 roku. W 2018 roku nastąpiło zatrzymanie rosnącej masy bioodpadów, a nawet zebrano ich o 6% mniej w stosunku do 2017 roku. W analizowanym okresie nastąpił znaczący spadek masy zebranych odpadów biodegradowalnych, aż o 34,6%. Spadek ten jest spowodowany wprowadzeniem od 1 lipca 2019 roku ograniczenia ilości worków z bioodpadami odbieranymi sprzed nieruchomości do 1 worka na każdorazowy wywóz. Pomimo, iż odpady te mieszkańcy mogli oddawać do PSZOK w nieograniczonych ilościach, masa odpadów biodegradowalnych przyjęta w PSZOK w 2019 rok wyniosła 148,8 Mg i wzrosła o 18% w porównaniu do 2018 roku, gdzie tych odpadów przyjęto w ilości 126,1 Mg.

5. Wskaźniki osiągnięte przez Gminę

Na podstawie art. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (w brzmieniu do 31.12.2019 roku), gminy są obowiązane osiągnąć do dnia 31 grudnia 2020 r.:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50 % wagowo,
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 70 % wagowo.

Z kolei zgodnie z art. 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

- do dnia 16 lipca 2013 r. - do nie więcej niż 50 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
 - do dnia 16 lipca 2020 r. - do nie więcej niż 35 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

5.1. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

Sposób obliczenia oraz poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, jakie gminy mają obowiązek osiągnąć w poszczególnych latach, określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 roku w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
poziom wymagany [%]	10	12	14	16	18	20	30	40	50
poziom osiągnięty [%]	10,4	22,3	30,4	65,8	37,2	39	70	66,14	

Powyższa tabela przedstawia poziomy, jakie gmina obowiązana była osiągnąć w poszczególnych latach. Począwszy od 2012 roku, wymagane poziomy zostały przez Gminę Lubliniec osiągnięte. W 2019 roku poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła został osiągnięty w wysokości 66,14 %, przewyższając poziom wymagany dla tego okresu, tj. 40%.

5.2. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Sposób obliczenia oraz poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne, jakie gminy mają obowiązek osiągnąć w poszczególnych latach, określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 roku w sprawie poziomów recyklingu,

przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
poziom wymagany [%]	30	36	38	40	42	45	50	60	70
poziom osiągnięty [%]	98,7	38,5	63,4	81,5	100,0	61	77	94,62	

W powyższej tabeli zobrazowano wymagane poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne, jakie gminy zobowiązane są osiągnąć w poszczególnych latach. Gmina Lubliniec osiągnęła wymagane poziomy. W 2019 roku poziom ten wyniósł 94,62% i został osiągnięty, gdyż wymagany dla tego okresu wynosi 60%.

5.3. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Sposób obliczenia oraz poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, jakie gminy mają obowiązek osiągnąć w poszczególnych latach, określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 roku w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

	2012 r.	16 lipca 2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	16 lipca 2020 r.
poziom dopuszczalny [%]	75	50	50	50	45	45	40	40	35
poziom osiągnięty [%]	70,6	14,6	0,0	0,0	0,0	12	21	17,83	

Przedstawiona tabela obrazuje dopuszczalny i osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów, wytworzonej w 1995 roku. W 2019 roku poziom ten został ograniczony do 17,83%, przy czym dopuszczalny dla tego okresu wynosi 40%.

6. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

W 2019 roku zmieszane odpady komunalne oraz bioodpady zostały odebrane w następujących ilościach:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (kod 20 03 01) w ilości 5.919,1 Mg
- odpady ulegające biodegradacji (kod 20 02 01) w ilości 8790,7 Mg

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (kod 20 03 01) zostały zagospodarowane w następujących instalacjach komunalnych:

lp.	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	adres instalacji
1	Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Sobuczyna, ul. Konwaliowa 1, 42 – 263 Wrzosowa	ul. Konwaliowa 1 42 – 263 Wrzosowa
2	PZOM Strach Sp. z o.o. Sp. K. ul. Przemysłowa 7, 42 – 274 Konopiska	ul. Przemysłowa 7 42 – 274 Konopiska
3	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o., ul. Głogowa 75, 32 – 500 Balin	ul. Głogowa 75 32 – 500 Balin
4	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Cmentarna 19F, 41 – 800 Zabrze	ul. Cmentarna 19F 41 – 800 Zabrze

Odpady ulegające biodegradacji (kod 20 02 01) zostały zagospodarowane w następujących instalacjach komunalnych:

lp.	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	adres instalacji
1	Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Sobuczyna, ul. Konwaliowa 1 42 – 263 Wrzosowa	ul. Konwaliowa 1 42 – 263 Wrzosowa
2	PZOM Strach Sp. z o.o. Sp. K. ul. Przemysłowa 7 42 – 274 Konopiska	ul. Przemysłowa 7 42 – 274 Konopiska
3	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Krzywa 3 42 – 400 Zawiercie	ul. Podmiejska 42 – 400 Zawiercie

W 2019 roku nie zostały wytworzone pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania, natomiast pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przeznaczone do składowania powstały w następujących ilościach:

- inne niewymienione odpady (kod 19 05 99) – frakcja od 0 do 80 mm – w ilości 1.044,4 Mg
- inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 (kod 19 12 12) – frakcja powyżej 80 mm – w ilości 1.399,0 Mg.

Powyższe odpady zostały zagospodarowane na następujących składowiskach:

lp.	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	adres instalacji
1	Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Sobuczyna, ul. Konwaliowa 1, 42 – 263 Wrzosowa	ul. Konwaliowa 1 42 – 263 Wrzosowa
2	IT.O.Ś. Sp. z o.o. ul. Wilcza 33/11, 00 – 544 Warszawa	ul. Cegielniana 22 42 – 700 Lisowice

3	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. ul. Głogowa 75, 32 – 500 Balin	ul. Głogowa 75 32 – 500 Balin
4	CONFINCO POLAND Sp. z o.o. ul. Graniczna 29, 40 – 956 Katowice	ul. Dębina 36 44–335 Jastrzębie Zdrój
5	PWK Górna Odra Sp. z o.o. ul. Kolejowa 2/1, 47 – 450 Roszków	ul. Parkowa 1 47 – 451 Tworków

7. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Na terenie Lublińca swoją działalność prowadzi firma Krynicki Recykling S.A., specjalizująca się w uzdatnianiu stłuczki szklanej. Drugie duże przedsięwzięcie, związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi to zakład produkcji probrykietu i alternatywnego paliwa stałego, prowadzony przez firmę Makpol Recykling Sp. z o.o.

W dniu 6 września 2019 roku weszła w życie ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, która zniósła regionalizację w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, tj. zniesiono podział na regiony gospodarki komunalnej i powiązany z tym zakaz przetwarzania niektórych odpadów poza regionem. W regionie I, do którego należała Gmina Lubliniec, funkcjonowały trzy regionalne instalacje do mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, a także do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów. Obecnie wszystkie regionalne instalacje zostały przekształcone w instalacje komunalne.

Biorąc pod uwagę powyższe, a także informacje zawarte w niniejszej analizie, Gmina ma zapewniony ciągły odbiór odpadów oraz ich zagospodarowanie, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.

8. Podsumowanie

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2019 rok została sporządzona w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. W niniejszej analizie dokonano porównań obecnego stanu gospodarki odpadami z wcześniejszymi latami, począwszy od 2012 roku, gdyż jest to rok sprzed tzw. rewolucji śmieciowej. Wspomniana rewolucja śmieciowa zapoczątkowała system gospodarowania odpadami komunalnymi. System ten funkcjonuje na terenie Lublińca od 1 lipca 2013 roku i objęte są nim nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Corocznie wzrasta liczba nieruchomości zamieszkałych, a liczba osób niesegregujących odpadów jest coraz mniejsza. W 2019 roku zebrano na terenie Lublińca 9 809,1 ton odpadów, z czego 71% pochodzi od mieszkańców, co daje 344 kg odpadów przypadających na jednego mieszkańca.

Od 2018 roku masa odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła jest wykazywana w łącznej masie odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy. W analizowanym okresie punkty skupu zdecydowanie mniej zebrały surowców wtórnych, gdyż załamanie się rynku surowców wtórnych spowodowało, że odpady te nie są w ogóle przyjmowane przez te podmioty albo praktycznie za darmo.

Za 2019 rok Gmina Lubliniec osiągnęła wymagane poziomy recyklingu zarówno frakcji odpadów: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, jak i odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Gmina również ograniczyła masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania poniżej poziomu dopuszczalnego.

Podsumowując, warto wspomnieć, że najważniejszym celem w gospodarowaniu odpadami komunalnymi jest zapobieganie powstawaniu odpadów. Dzięki zmianie prawa miejscowego, które

wprowadziło od 1 lipca 2019 roku ograniczenie ilości odbieranych odpadów biodegradowalnych sprzed nieruchomości zamieszkałych jednorodzinnych, udało się znacząco wpłynąć na ilość tych odpadów zbieranych w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.